

**Butlletí Informatiu
de la Reial Acadèmia de Farmàcia
de Catalunya**

Número 8 Setembre-Desembre de 2021

Junta de Govern

President	<i>Excm. Sr. Dr. Jaume Casas Pla</i>
Vice-president	<i>Excm. Sr. Dr. Pere Berga Martí</i>
Secretària general	<i>Excma. Sra. Dra. Rosaura Farré Rovira</i>
Tresorer	<i>Excm. Sr. Dr. Joan Permanyer Fàbregas</i>
Interventora	<i>Excma. Sra. Dra. Rosa Núria Aleixandre Cerarols</i>
Bibliotecària	<i>Excma. Sra. Dra. M Rosa Buhigas Cardó</i>
Vice-secretària	<i>Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana Cucurella</i>

Altres càrrecs

Responsable relacions externes i del Butlletí Informatiu:

Excm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells

President de la Comissió Científica:

Excm. Sr. Dr. Jaume Piulats Xancó

Coordinadora de relacions inter-acadèmiques de Catalunya:

Excma. Sra. Dra. M dels Àngels Calvo Torras

Coordinador de relacions inter-acadèmiques de la resta de l'Estat Espanyol i estrangeres:

Excm. Sr. Dr. Josep M Ventura Ferrero

Director de Comunicació i Publicacions:

Excm. Sr. Dr. Ramon Canela Arqués

Assessor jurídic:

Excm. Sr. Agustí Jausás Martí

Responsable de les activitats del Museu Cusi:

Excm. Sr. Dr. Martí Pujol Forn

Representant de l'Acadèmia als grups de treballs de la Comissió Inter-acadèmica de Catalunya:

Excm. Sr. Dr. Eugeni Sedano Monasterio

Presidents de Secció

Secció 1a Física, Química i Geologia:

Excm. Sr. Dr. Oriol Valls Planells

Secció 2a Biologia i Biotecnologia:

Excma. Sra. Dra. Joana M Planas Rosselló

Secció 3a Farmàcia Industrial:

Excm. Sr. Dr. Josep Ramon Ticó Grau

Secció 4a Salut Pública, Alimentació i Ambient:

Excma. Sra. Dra. Àngela Domínguez García

Secció 5a Història, Legislació i Deontologia:

Excma. Sra. Dra. Núria Casamitjana Cucurella

Secció 6a Farmacologia:

Excm. Sr. Dr. Josep Domènech Berrozpe

Secció 7a Farmàcia Assistencial i Comunitària:

Excm. Sr. Dr. Miquel Carreras Coma

.....

Editorial

Comencem un nou any amb la incertesa provocada per aquesta nova onada de Covid-19 que ha fet, fins i tot, que la sessió inaugural del curs, que estava programada pel pròxim dia 17 de gener, s'hagi ajornat de manera indefinida. Esperem que l'expansió del SARS-CoV-2 vagi minvant i es pugui restablir, ben aviat, la normalitat absoluta.

Per altra banda, hem de celebrar les millores en l'accés a l'Acadèmia. L'Ajuntament ja ha tret les bastides que hi havia a tot el voltant del porxo i ha netejat la façana. També s'ha reparat la porta de l'Acadèmia malmesa per l'incendi, gràcies a un ajut del Dr. Joan Uriach. Des d'aquestes línies volem mostrar-los el nostre agraïment. Tot i que encara falta que l'Ajuntament procedeixi a cobrir-la amb fusta de nou.

També volem celebrar que, gràcies al fet que quasi s'ha normalitzat el pagament de les subvencions de la Generalitat i les aportacions d'empreses i particulars, la situació econòmica de l'Acadèmia ha experimentat un respir. Per la qual cosa s'ha decidit ajornar "sine die" el pagament de les quotes per part dels acadèmics, que ja s'havia aprovat en una Junta General anterior.

Recentment, la nostra Acadèmia, ha establert un nou protocol de col·laboració amb l'empresa "Sternalia", segons el qual cedim el nostre local de manera periòdica per la realització de concerts musicals i representacions diverses, que estan tenint molt d'èxit, a canvi d'una aportació econòmica.

En un altre ordre de coses, l'Acadèmia ha rebut amb satisfacció la medalla i el diploma concedit pel "Consejo General de Colegios Farmacéuticos" a totes les acadèmies de Farmàcia d'Espanya, per la seva tasca de divulgació científica.

Però, per contra, hem de lamentar la molt baixa participació dels nostres acadèmics als actes organitzats per les diferents seccions. Fins i tot tenint en compte els que es connecten per via telemàtica. Aquesta baixa participació desanima als que amb il·lusió i esforç organitzen conferències i taules rodones, amb ponents de molt alt nivell, que desenvolupen temes de gran interès i actualitat.

La divulgació científica és un dels objectius principals de les acadèmies. Si no hi ha una participació més activa per part de la majoria dels acadèmics, caldrà plantejar-se el rumb que ha de prendre la nostra institució.

Recordem, finalment, la conveniència de consultar periòdicament la nova pàgina web de l'Acadèmia, cada dia més completa, on podeu trobar tota la informació actualitzada de les activitats actuals, passades i futures.

Nous acadèmics

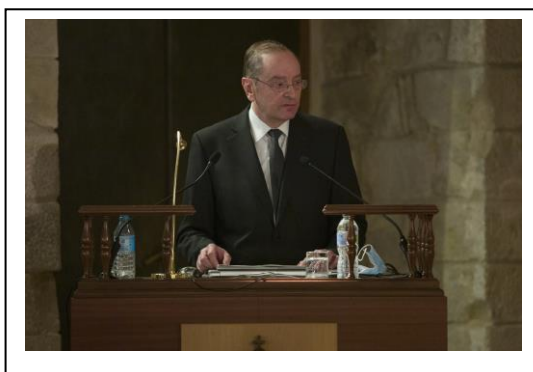
El passat dia 20 de setembre, la **Il·lustre Sra. Dra. Daria Bermejo Ramos** ingressà com acadèmica corresponent amb la lectura del discurs: “*El polen y su interés en diversos campos*”, la presentà, en nom de l’Acadèmia, l’**Excm. Sr. Dr. Josep M. Ventura Ferrero**. L’acte, semipresencial amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l’acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l’Acadèmia.

El passat dia 18 d’octubre, la **Il·lustre Sra. Dra. Concha Marzo Carpio** ingressà com acadèmica corresponent amb la lectura del discurs: “*El sistema sanitario en España y el acceso a la innovación terapéutica*”, la presentà, en nom de l’Acadèmia, l’**Excm. Sr. Dr. Antoni Esteve Cruella**. L’acte, semipresencial amb aforament

limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l’acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l’Acadèmia.

El dia 8 de novembre, l’**il·lustre Sr. Dr. Ramon Mangues Bafalluy** ingressà com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: “*Lliurament selectiu de fàrmacs en cèl·lules mare metastàsiques*”, el presentà, en nom de l’Acadèmia, l’**Excm. Sr. Dr. Alfons del Pozo Carrascosa**. L’acte, semipresencial

amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l’acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l’Acadèmia.

El dia 15 de novembre, l'Il·lustre **Sr. Dr. Iñaki Izquierdo Pulido** ingressà com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: *“Como optimitzar el desarrollo clínico de nuevos fármacos en pediatría. El diseño de una pauta posològica con la farmacocinètica poblacional”*, el

presentà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. **Sr. Dr. Julià Garcia Rafanell**. L'acte, semipresencial amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l'acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l'Acadèmia.

El dia 22 de novembre, l'Il·lustre **Sr. Dr. Joan Muntané Bartra** ingressà com acadèmic corresponent amb la lectura del discurs: *“Les quatre estacions del món pagès tradicional de la Cerdanya”*, el presentà, en nom de l'Acadèmia, l'Excm. **Sr. Dr. Cèsar Blanché Vergés**. L'acte, semipresencial amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l'acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l'Acadèmia.

.....

Sessions acadèmiques celebrades aquest quadrimestre

Sessió Pública Ordinària organitzada per la Secció IV: El dia 6 d'octubre,

a la sala d'actes de la RAFC, se celebrà una taula rodona, organitzada per la Secció IV Salut Pública, Alimentació i Ambient, sobre “*Alimentació i Salut Mental*”. Moderà l'acte l'Excma. Sra. Dra. Montserrat Rivero Urgell, acadèmica de número de

la RAFC i membre de la Societat Catalana de Ciències de l'Alimentació i del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona. Van actuar com a ponents: la Dra. Anna Bach Faig del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona i professora de la Universitat Oberta de Catalunya amb el tema

“*Dieta mediterrània i salut mental*”; la Il·lustre Dra. Ascensión Marcos Sánchez, Acadèmica Corresponent de la RAFC, investigadora del Consejo Superior de Investigaciones Científicas i membre de la Federació Espanyola de Sociedades de Nutrición,

Alimentación y Dietética, amb el tema “*Inmunonutrició i cervell*”, i la Sra. Aida Serra Maqueda del Instituto Madrileño de Estudios Avanzados, amb el tema “*Adaptògens i salut cognitiva*”. L'acte, semipresencial amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l'acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l'Acadèmia.

Sessió Pública Extraordinària “In Memoriam”: El dia 16 de novembre a la seu de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya se celebrà una sessió pública extraordinària “in memoriam”, en record dels acadèmics numeraris emèrits: **Excms. Srs. Drs. Francesc Puchal Mas, M Carmen de la Torre Boronat i Francesc Jané Carrencà,** i acadèmics corresponents emèrits

Il·l·tres. Srs. Drs. Joaquim Ferràs Boix, Alfons Hosta i Pujol, Iris Figuerola Pujol, Frederic Suñer Casadevall, Manuel Subirà Rocamora, Antonio Monge Vega, Frances Xavier Solduga Camarero, Montserrat Duch Torner i Maria Teresa Miras Portugal, darrerament traspassats.

Sessió Pública Ordinària organitzada per la Secció VII: El dia 24 de novembre, a la sala d’actes de la RAFC, se celebrà una taula rodona, organitzada per la Secció VII, Farmàcia Assistencial i Comunitària, sobre “*Que hem après de la Covid-19?*”. Moderà l’acte l’Excm. Sr. Dr. Santiago Grau Cerrato, Acadèmic Numerari de

la RAFC i cap de Servei de Farmàcia de l’Hospital del Mar. Va actuar com a ponent: el Dr. Roberto Güerri Fernández, Cap de Secció del Servei de Malalties Infeccioses de l’Hospital Mar. L’acte, semipresencial amb aforament limitat, va ser transmès per via telemàtica. El vídeo de l’acte es pot trobar al canal YouTube i està penjat a la pàgina web de l’Acadèmia.

Juntes Generals Ordinària i Extraordinària. El passat dia 12 de juliol, a la sala d'actes de la RAFC, es va celebrar la **Junta General Ordinària** presencial amb l'assistència de 19 acadèmics numeraris i numeraris emèrits.

En primer lloc, la secretaria general Excma. Sra. Rosaura Farré va demanar si hi havia alguna esmena a les actes de les Juntes Generals anteriors, que prèviament s'havien enviat per correu, com que no hi va haver cap esmena es van sotmetre a votació i es van aprovar per unanimitat.

Tot seguit va prendre la paraula l'Excm. Sr. President Dr. Jaume Casas qui, va emetre **l'informe reglamentari**.

Després de donar la benvinguda als assistents, informà en relació amb els següents temes:

- Pel que fa al museu Cusí, indicà que els originals del contracte signat entre la família Cusí i els laboratoris Alcon amb totes les carpetes de l'inventari s'han passat del Gabinet Jausàs a la seu de la RAFC.
- Referent a la porta d'entrada a l'acadèmia que es va cremar, exposà que s'ha instal·lat de nou, un cop reparada. La reparació l'ha pagat el Dr. Uriach i l'acadèmia li agraeix aquesta donació. Ara cal que l'Ajuntament de Barcelona, d'acord amb patrimoni la folri de fusta, i acabi la neteja i restauració de la façana.
- Explicà les reunions de la comissió Inter-acadèmica, on es va fer la proposta de crear els tres grups de treball següents: "Funció de les acadèmies i la seva vinculació amb la Generalitat", coordinat per l'Acadèmia de Jurisprudència; "Activitats, servei i projecció social", coordinat per l'Acadèmia de Gastronomia; i "Finançament", coordinat per l'Acadèmia de Bones Lletres. L'objectiu d'aquests grups de treball serà elaborar un document, que il·lustri el passat, el present i les propostes de futur de les acadèmies, per presentar a la conselleria de Justícia el mes de març de 2021. El Dr. Eugeni Sedano i el Dr. Joan Permanyer, s'han nomenat representants de la RAFC pels dos primers grups de treball i el tercer, respectivament.

- Comunicà que s'ajorna la implantació de les quotes als acadèmics tenint en compte la situació econòmica actual de l'Acadèmia.
- Anuncià que el "Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos" va concedir una de les seves medalles a les "Academias de Farmacia de España". El lliurament es va fer el dia 14 de desembre al cine Callao de Madrid i va recollir la medalla la Dra. Rosaura Farré, secretària general.
- Informà que l'han convidat i ho ha acceptat, a formar part del comitè d'honor, que organitza l'acte del 150 aniversari de Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.
- Informà sobre la represa de les visites i celebració d'altres actes, com concerts a l'Acadèmia, per part de Sternalia.
- Va fer palesa la celebració de l'acte de lliurament dels ajuts de la Fundació Ordesa.
- Celebrà l'èxit de les jornades d'Història de la Farmàcia Catalana dutes a terme a Vallbona de les Monges, el mes d'octubre passat.
- Informà sobre la seva assistència via telemàtica al "Encontre Iberoamericà d' Acadèmies de Farmàcia" que es va celebrar a Sao Paulo. I també de les dificultats per la celebració del pròxim "Encuentro Iberoamericano de Academias de Farmacia" a conseqüència de la dimissió del president de l'Acadèmia de Farmàcia de la Comunitat Valenciana, que s'havia ofert per la seva organització.
- Explicà que, immediatament després de la reclamació de l'espai sota l'escala a tocar de la nostra seu, que estava tancat, l'han obert i hi ha una exposició.
- Explicà les converses que ha mantingut amb una representant de laboratori Hipra en relació amb la concessió del premi del Consell de Col·legis Farmacèutics al M. Il·ltre. D. Joan Nogareda i Gifré.
- Informà sobre l'ajut de 10.000 euros de la Fundació La Caixa que ha permès millorar sensiblement els mitjans audiovisuals de la sala d'actes de l'acadèmia.
- Indicà, en relació amb la sessió inaugural de l'Acadèmia, prevista inicialment pel dia 17 de gener de 2022, si les condicions sanitàries ho permetien: s'havia confirmat l'assistència del conseller de salut de la

Generalitat de Catalunya; en l'esmentat acte, es donarà la benvinguda a l'acadèmia i lliurarà la medalla, als acadèmics d'altres punts del país que van ingressar via telemàtica. Així mateix, i gràcies a les gestions del vicepresident Dr. Pere Berga, es comptarà amb l'actuació del cor infantil *Smiling* del raval.

- Plantejà a l'assemblea la sol·licitud de la Medalla i placa del Dr. Josep Trueta. La junta de govern proposà els Drs. Uriach i Ylla- Català. S'acorda per unanimitat demanar-la enguany pel Dr. Uriach i l'any vinent pel Dr. Ylla-Català.

Seguidament, el tresorer, Dr. Permanyer presentà el pressupost per l'any 2022, que prèviament s'havia enviat als acadèmics numeraris actius i emèrits. Explicà les diferents partides, ordinàries i extraordinàries. Preguntà si calia algun aclariment. No n'hi va haver cap i el pressupost s'aprovà per unanimitat. El Dr. Valls va felicitar el tresorer i va demanar que constés en acta el reconeixement de la seva tasca.

A continuació el conservador del museu Cusí, Dr. Pujol informà:

- Sobre el canvi de la titularitat de l'empresa farmacèutica que es fa càrrec del manteniment del Museu Cusí (Novartis a Siegfried una empresa suïssa amb 150 anys d'antiguitat). Assenyala que hi ha bona sintonia amb la nova empresa i que no ha calgut canviar el contracte de cessió del Museu a la RAFC, per ser un contracte genèric amb qual-sevol laboratori que s'instal·li a la ubicació actual.
- El març del 2021 es va fer la reunió anual de la Junta del Museu Cusí (es va retardar per la COVID) amb representació de Siegfried, RAFC, col·laboradors del Museu i l'alcalde del Masnou. El gener /febrer de 2022 es farà la reunió anual de l'any 2022.
- Hi ha un acord per traslladar la documentació guardada a l'antic edifici de I +D a una de les casetes de la "colònia Cusí" per tal que un grup de voluntaris experts la revisin i separin el gra de la palla. I un altre per traslladar els aparells oftàlmics cedits per Barraquer i altres centres al Museu d'Història de la Medicina de Catalunya.

- Pel que fa a les feines pròpies del Museu: Va fer constar que s'ha acabat la catalogació de la col·lecció d'exlibris; que s'ha decidit integrar la web del Museu dins de la web de la RAFC amb un accés ràpid i entenedor i que l'única visita externa rebuda l'any 2021 ha estat la d'una delegació de Monjos de Montserrat.
- Finalment que aquest any 2021 s'ha participat: mitjançant seguiment telemàtic a les "Jornades Medievales de Nájera"; que els col·laboradors del Museu Cusí han estat uns dels principals organitzadors de les XV Jornades presencials de la Societat Catalana d'Història de la Farmàcia a Vallbona de les Monges el mes d'octubre i que s'ha presentat el llibre "Les dones dels laboratoris" a càrrec de la Dra. Cesca Niubó en el Museu Nàutic del Masnou.
- Finalment exposà els projectes futurs: organitzar visites de portes obertes per l'any 2022, dos dissabtes (maig i octubre); reprendre les visites especials ajornades l'any 2020 i assistència a la Jornada d'estudis medievals a Nájera el juliol de 2022.

En el torn obert de paraula, el Dr. Ventura assenyalà que la col·laboració de 50 euros anuals per part de cadascuna de les farmàcies, constituïria un ajut valuós per les diferents acadèmies de Farmàcia d'Espanya.

El Dr. Casas recordà l'obligació que tenen els acadèmics d'assistir als actes, ja que el confinament i la transmissió telemàtica dels actes ha reduït considerablement la presència personal a l'Acadèmia. En aquest punt el Dr. Permanyer informà que l'assistència via telemàtica també s'ha reduït molt i que és lamentable que bones conferències d'actualitat, tinguin una resposta molt minsa. La Dra. Aleixandre proposà prendre mesures serioses. El Dr. Salgot comentà que aquest és un problema que s'arrossega des de fa molts anys i va suggerir donar de baixa automàticament als acadèmics que no compleixin amb la seva obligació.

La Dra. Domínguez, encetà una discussió al voltant de l'acceptació prèvia o no dels premis, abans de la seva concessió/ lliurament.

La Dra. Rivero preguntà sobre el document d'opinió sobre les "Carns vermelles i salut" que s'ha elaborat amb l'acord de la secció IV i amb la

col·laboració de membres d'aquesta secció i de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació. Demanà que el document passés a la comissió científica de l'Acadèmia per la seva avaluació i que, si es considera adient, a la junta de govern i, finalment, a la junta general.

I sense més assumptes per tractar finalitzà la reunió i sense cap interrupció es continuà amb la **Junta General Extraordinària**.

En primer lloc, el president, Dr. Casas donà la benvinguda als assistents a la Sessió Extraordinària de la Junta General i comentà que es votaven vuit places d'acadèmics corresponents, de les quals dues corresponien a representants d'acadèmies estrangeres; i dues places a acadèmics numeraris.

A continuació, donà la paraula a la secretària Dra. Farré, la qual informà que durant el temps d'exposició de les propostes i currículums, que el Reglament contempla, no es va presentar a secretaria cap objecció a les candidatures, a les que l'informe de la Comissió d'Admissions donà el vistiplau:

Les propostes d'acadèmics corresponents foren les següents: **Dra. Elena Sánchez López** (secció 1a); **Dr. Josep Ignasi Vilà Rocafort** (secció 3a); **Dr. Andrés Anton Paganolas** (secció 4a); **Dra. Eva Marín Aznar** (secció 5a); **Dra. Maria Jesús Sanz Ferrando** (secció 6a); **Dra. M Queralt Gorgues Torner** (secció 7a); **Dr. Agostinho Franklim Pinto Marques** (Portugal); **Dra. Jinane Zouaki** (Marroc).

Les propostes d'acadèmics numeraris foren: **Dr. Joan Bech Rustullet** (secció 1a) i **Cesca Niubó Prats** (secció 5a).

A continuació la secretària indicà que anomenaria als acadèmics per ordre d'antiguitat, començant pels acadèmics emèrits, perquè procedissin a votar a la sala contigua. Tenien dret de vot els 23 acadèmics numeraris i emèrits presents.

Tot seguit es va procedir a la votació secreta.

Un cop acabada la votació, es va fer el recompte que donà com a resultat que totes les propostes foren aprovades per una clara majoria, per la qual cosa quedaven proclamats com a Acadèmics Corresponents o Numeraris Electes.

.....

Properes activitats

En aquest moment encara no hi ha gaires activitats programades per aquest començament d'any. Tot i que hi ha diversos acadèmics electes, pendents de llegir el seu discurs d'ingrés, a causa de la situació sanitària actual, encara no s'ha fixat les dates per fer-ho efectiu. Fins i tot la sessió inicial de curs ha estat ajornada pel creixement de la pandèmia de covid-19, com s'ha indicat abans. Rebreu informació més endavant de tots els actes previstos.

Avui, l'única activitat programada amb data de realització, és la següent:

9 de febrer: Sessió Ordinària organitzada per la secció I Física, Química i Geologia, sobre "*Contaminació atmosfèrica*". Actuarà com a moderador l'**Excm. Sr. Dr. Joan Bech Rustullet**: Acadèmic numerari electe de la RAFC i catedràtic de Física Atmosfèrica de la Universitat de Barcelona. Intervindran: La **Sra. Eva Perez**, cap de la secció d'immisions de la Generalitat de Catalunya; el **Dr. Jordi Sunyer**, investigador de SGlobal.org i la **Dra. Mireia Udina**, investigadora del Grup Meteorologia de la Universitat de Barcelona.

.....

Entitats que patrocinen les activitats de l'Acadèmia:

Almirall, S.A., Associació Espanyola de Farmacèutics de la Indústria (A.E.F.I.), Caixabank, Consejo General de Colegios Farmacéuticos, Consell Català de Col·legis Farmacèutics, Conselleries de Justícia i Salut de la Generalitat de Catalunya, Corporación Químico-Farmacéutica Esteve, S.A., Federació Farmacèutica Sdad. Coop. C.L. (Fedefarma), Fundació Vila Casas, J. Uriach y Compañía, S.A., Laboratori Viñas, Laboratorio Reig Jofré, S.A., Laboratoris Ern, S.A., Laboratoris Ordesa, S.L.

Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya. Carrer de l'Hospital 56. 08001 Barcelona.
Tel. 934430088. Fax 933295204. E-mail: academia@rafc.cat Web: <http://www.rafc.cat>